CZĘŚĆ XXXIX — № 26. ROK 20 — (1849.)

TYGODNIK
PETERSBURSKI
GAZETA URZĘDOWA
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena: ROCZNA w Rossyi z pocztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. PÓŁROCZNA 8 rubli srebrem.

WTOREK, 12/24 Kwietnia.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, 11/23 Kwietnia.

NOWINY DWORU.

Jego Wielkoxiążęca Wysokość Xiążę Alexander Heski przybył 31 Marca rano do Moskwy.

Gazety Moskiewskie zawierają Najwyżej zatwierdzony Ceremonijał poświęcenia nowego Pałacu, które miało się odbyć po Mszy Zmartwychwstania Pańskiego w obecności NN. Cesarza i Cesarzowej, Osób Rodziny Cesarskiej, Urzędników Dworu, Jenerałów i oficerów Gwardyi i Armii i znakomitszych płci obojej osób, prezentowanych u Dworu.

Oto jest w słabym przekładzie mowa, którą N. Cesarz Jmć u wejścia do Soboru Wniebowzięcia w Moskwie, w dniu 27 Marca, został powitany od Najprzew. Metropolity Filareta:

«Najprawowierniejszy, Jedynowładny Panie!

Z wdzięcznością ku Bogu spotykamy Ciebie i z uczuciem szczęścia.

Twój tron ocieniony opieką Opatrzności.

Twój Ród kwitnie i przybiera w siebie nowe kwitnące latorośle.

W dni nieobfitujące w pokój, narod Twój trwa w pokoju, albowiem czuwa nad nim Twój duch jedynowładny.

Z prochu starożytności Tyś wskrzesił na tém miejscu Twój Carski przybytek, w wielkości, dostojnej Twojego Państwa, i wielki dzień Zmartwychwstania, Króla dni, przeznaczyłeś na poświęcenie Twojej uroczystości odnowienia.

Za przyczyną Swiętych, ku którym do tej świątyni pobożność Cię sprowadza, błagamy Boga: oby błogosławieństwo Jego spoczęło nad Domem Twoim, oby zawsze przebywał z Tobą duch Monarszej bogobojności, a Twoją bogobojnością i jedynowładztwem zawsze mocna i szczęśliwa była Rossya Twoja.»

Rozkaz dzienny Cesarski *w Wydziale Wojny, dany w Moskwie w dniu 3 Kwietnia 1849 roku.*

(Dokończenie).

Za odznaczającą się służbę zostają podniesieni do rangi Jenerał-majora Pułkownicy: Członek Wydziału Inżenjeryi Komitetu Wojskowo-naukowego *Felkerzam*, Członek Rady Departamentu Artylleryi Min. Wojny, liczący się w artylleryi *Biżeicz*, Członek Wydziału inżenjeryi Komit. wojskowo-naukowego baron *Dalwitz*, wszyscy trzej z zachow. dotychcz. obowiązków. — Pełniący obow. Naczelnika Sztabu Orenburgskiego wojska kozaków liczący się w jezdzie *Berg 4*, z zatwierdzeniem Naczelnikiem. — Dowodzący Konną Artylleryą gwardyi Fligel-Adjutant J. C. Mości *Schwartz 2*, z zatw. Dowodzcą tejże artylleryi, Dowodzcy pułków: Butyrskiego pieszego *Zapolski 1*, Ułanów Jenerał-Adjutanta Xięcia Czernyszew *von Friedricks 2*, Ułanów J. K. W. Xięcia Fryderyka Wirtembergskiego *Goleniszczew-Kutuzow 1*, Tulskiego strzelców *Jurjew*, Borodińskiego strzelców J. C. W. W. X. Następcy Cesarzewicza *Szonert 1*, pięciu ostatni z zachow. dowodztwa tychże pułków. — Ze Sztabu jeneralnego *Lewszin 1*, z pozostaniem w tymże Sztabie. — Dowodzca Władimirskiego pieszego pułku *Kościelski*, Dowodzca 10 brygady artylleryi *Pichelstein*, obaj ostatni z zachow. tychże dowodztw. — Liczący się w polowej Konnej artylleryi i przy Naczelniku artylleryi czynnej Armii *Pistolkors 1*, i mianowany Naczelnikiem 2 Konno-artylleryjskiej dywizyi. — Dowodzcy pułków: Muromskiego pieszego *Bykowski 1*, Ułanów J. C. W. W. X. Konstantyna Mikołajewicza *Kupfer*, Ober-Kwatermistrz Sztabu Inspektora odwodowej

jazdy, ze Sztabu jeneralnego *Rogowski*, Dowodzcy: Nizowskiego pułku strzelców *Dzierulew*, 13 brygady artylleryi *Meyer 2*, pięciu ostatni z zachow. dotychcz. obowiązków. — Dowodzca 6 brygady Konnej artylleryi i Konno-artylleryjskiej lekkiej № 11 bateryi *Teleszew*, z pozostaniem Dowodzcą brygady. — Dowodzcy pułków: Grenadyerów Króla Jmci Niderlandskiego *Iwaszencow*, Grenadyerów Arcyxięcia Franciszka-Korola *Lilje*, Ułanów J. C. W. W. X. Następcy Cesarzewicza *Kockiewicz*, Dragonów J. W. Xięcia Emilijusza Heskiego *Bohdanow 1*, Finlandskiego dragonów *Kulniew*, Zostający w artylleryi i do szczeg. poleceń przy Inspektorze jazdy odwodowej *Sinielnikow 3*, Dowodzca Fińskiego bataljonu strzelców celnych gwardyi *von Wendt*, Dowodzca Ochotskiego pułku strzelców *Bykow 1*, ośmiu ostatni z zachowaniem tychże dowodztw, z pułku huzarów gwardyi *von Gersdorff* z zaliczeniem do 1 lekkiej dywizyi jazdy gwardyjskiej. — Fligel-Adjutanci J. C. Mości: z pułku Kawalergardów N. Cesarzowej *Betancourt*, z pułku Konnej gwardyi *Annienkow 3*, z pułku Siemionowskiego gwardyi *Nazimow 2*, wszyscy trzej z zaliczeniem do orszaku J. C. Mości a *Annienkow*, z zostawaniem przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych. — Adjutanci J. C. Wysokości Głównodowodzącego Korpusem gwardyi i Grenadyerów: z pułku Preobrażeńskiego gwardyi *Putiata 1*, z Konnej artylleryi gwardyi *Ogarew*, z 1 brygady Artylleryi gwardyi *Barancow*, wszyscy trzej z pozostaniem przy J. C. Wysokości i zaliczeniem: pierwszego do Armii, drugiego do konnej a ostatniego do pieszej artylleryi. — Fligel-adjutant J. C. Mości: z pułku Kawalergardów N. Cesarzowej *Demidow 1* i z pułku Siemionowskiego gwardyi *von Brinn*, obaj z przeznaczeniem do orszaku J. C. Mości. — Ober-Prowiantmejster Polowej Prowiantskiej Kommisyi Zachodniej Syberyi, liczący się w Armii *Szczerbaczew 1*, mianowany Rzeczywistym Radzcą Stanu z zachowaniem dotychczasowych obowiązków. — Podwyższeni zostają do rang: Pułkownika, w liczbie innych, Kapitan jeneralnego Sztabu, starszy adjutant Sztabu J. C. Wysokości Głównodowodzącego Korpusem gwardyi i Grenadyerów *Kuźmiński*. — Porucznika, adjutant bataljonowy Siemionowskiego pułku gwardyi podporucznik *Lachnicki 1*. — Podporucznika, chorąży tegoż pułku *Lachnicki 2*.

— Przez Rozkaz dzienny Cesarski dany w Moskwie 30 Marca, pułkownik pułku Kawalergardów N. Cesarzowej Fligel-Adjutant J. C. Mości *Skariatin*, podwyższony został na Jenerał-majora i przeznaczony do orszaku J. C. Mości. — Zostający przy J. C. Wysokości Głównodowodzącym Korpusami gwardyi i Grenadyerów Jenerał-porucznik *Strandmann*, mianowany Dowodzącym Korpusem odwodowym jazdy gwardyjskiej, a dotychczasowy dowodzca jenerał-porucznik *Łanskoj 1*, otrzymuje dymisyą dla słabości zdrowia z mundurem i pensyą.

— Przez Rozkaz dzienny Cesarski w Wydziale Marynarki z dnia 3 Kwietnia, najłaskawiej mianowani: Kapitan 1 rangi *Reinicke*, Jenerał-majorem z zachowaniem dotychcz. obowiązków kapitana portu Sweaborgskiego. — Podniesieni do rangi Kontr-admirała, Kapitanowie 1 rangi: Dowodzca 15 ekwipażu floty i okrętu Konstantyn *Nikonow*, oraz mianowany Dowodzcą 3 brygady 2 dywizyi floty i Dowodzca 22 ekwipażu floty i okrętu Arcis, *Mitkow* oraz mianowany Dowodzcą 3 bryg. 1 dyw. floty. — Liczący się w orszaku J. C. Mości Kontr-admirałowie: hrabia *Heyden 1* i *Putiatin* mianowani Jenerał-adjutantami J. C. Mości i pierwszy z nich zatwierdzony na urzędzie Deżurnego Jenerała Głównego Sztabu Marynarki J. C. Mości, jakowego urzędu sprawował obowiązki. — Kapitan 1 rangi *Łutkowski*, mianowany Fligel-adjutantem J. C. Mości z zachow. dotychcz. obowiązków Vice-Dyrektora Depart. Inspektorskiego Głównego Sztabu Marynarki J. C. Mości. — Mianowani: Komendant portu Sewastopolskiego Vice-admirał *Awinow*, Członkiem Rady Admiralicyi; Naczelnik Sztabu floty i portów morza Czarnego Vice-admirał *Chruszczew*, Komendantem portu Sewastopalskiego i pełniącym obow. Wojennego Gubernatora tegoż miasta. — Dowodzca 3 brygady 1 dywizyi floty Kontr-admirał *Karaułow 1*, Członkiem Audytoryatu jeneralnego marynarki; Dowodzca 3 brygady 2 dywizyi floty Kontr-admirał *Seliwanow 1*, Członkiem Rady Intendentury Morskiej; zostający we flocie morza Czarnego Kontr-admirał *Korniłow*, pełniącym obowiązki Naczelnika Sztabu floty i portów tegoż morza.

— Przez Rozkaz dzienny Cesarski z dnia 3 Kwietnia, do Korpusu Inżenjerów Górniczych, Dyrektor Departamentu Górnictwa i Solowego Zarządu Jenerał-major *Beger*, podwyższony został do rangi Jenerał-porucznika i mianowany Członkiem Rady i Komitetu naukowego Korpusu inżenjerów górniczych.

— Przez Rozkaz dzienny Cesarski z dnia 23 Marca, mianowany dymisyonowany Chorąży korpusu Dróg Kommunikacyj xiąże *Drucki-Lubecki*, Łowczym honorowym gubernii Wileńskiej. — Radzca Kijowskiej Izby Zarządu Gospodarczego Ministerstwa Dóbr Państwa Radzca Dworu *Schumann*, otrzymuje na własną prośbę dymisyą; na jego miejsce mianowany Radzcą tejże Izby Wołkowyski okręgowy Naczelnik Radzca honorowy *Spitzberg*.

— Przez Reskrypt Cesarski z dnia 3 Kwietnia, Wojenny Jenerał-Gubernator Moskwy, Jenerał-adjutant, Jenerał piechoty hrabia *Zakrewski*, mianowany kawalerem orderu Św. Andrzeja Apostoła.

— Przez Reskrypt Cesarski z dnia 21 Marca, Dyrektor Departamentu Gospodarstwa Wiejskiego Ministerstwa Dóbr Państwa Radzca Tajny *Lewszin* mianowany Kawalerem orderu Św. Włodzimierza 2 klassy.

— Przez Reskrypt Cesarski z dnia 3 Kwietnia, Jenerał-major korpusu Inżenjerów górniczych, Członek Komitetu naukowego Korpusu i Komitetu naukowego Instytutu Górniczego *Sokołow*, mianowany kawalerem orderu Św. Stanisława 1 klassy.

— Sekretarz Szefa Żandarmów, Radzca Stanu Kamerjunker *Hederstern* najłaskawiej mianowany Rzeczywistym Radzcą Stanu.

— Rzeczywisty Radzca Stanu Szambelan, Kurator Szpitalu św. Jakuba i Domu pomieszanych na umyśle w Wilnie hrabia *Zabiełło*, na własną prośbę otrzymuje uwolnienie od służby.

— N. Cesarz Jmć, zgodnie z przełożeniem Namiestnika Królestwa Polskiego Najwyżej raczył rozkazać, iżby Sztabs i Ober-oficerom komend inwalidnych, sformowanych w Królestwie z inwalidów i weteranów byłych wojsk polskich, którzy podczas rokoszu w tamecznym kraju służyli w polskich polowych wojskach, policzany był do znaku honorowego nieposzlakowanej służby ten tylko przeciąg czasu, który oni wysłużyli w pomienionych inwalidnych komendach od dnia przywrócenia w Królestwie prawnego rzeczy porządku.

— N. Cesarz Jmć raczył rozkazać, iżby rekrutom, mającym być pobranemi w ósmym częściowym, kolejnym zaciągu z gubernii strefy zachodniej, nakazanym przez Manifest z dnia 19 Marca bieżącego roku, nie były golone głowy, ale ostrzygane podług formy przepisanej dla żołnierzy i podoficerów w ogólności.

— N. Cesarz potwierdził ustawę o wyścigach między okrętami Petersburskiego Jacht-klubu.

Nim zdołamy umieścić obiecane nam szczegółowe zdanie sprawy o koncercie danym przez P. Moniuszkę w przeszłą sobotę z ocenieniem samej kompozycyi, miło nam donieść, dla zaspokojenia naszych czytelników na prowincyi, że koncert ten miał najzupełniejsze powodzenie, wzbudził żywy entuzyazm i pomiędzy prawemi znawcami, licznie nań zgromadzonemi i pomiędzy temi nawet, co nieumiejąc wrażeń swoich wyrozumowywać i technicznie nazywać, w używaniu rozkoszy muzykalnych idą wprost za popędem wrodzonego każdemu uczucia.

O CHOLERZE.

W Petersburgu: po 6 Kwietnia pozostawało chorych 248 — w ciągu doby przybyło 56 — wyzdrow. 7 — umarło 27 — po 7 Kwietnia pozostało chorych 270.

W ciągu doby przybyło 71 — wyzdr. 24 — umarło 24 — po 8 Kwietnia pozostało chorych 293.

W ciągu doby przybyło 69 — wyzdr. 21 — umarło 27 — po 9 Kwietnia pozostało chorych 314.

W ciągu doby przybyło 59 — wyzdr. 33 — umarł 18 — po 10 Kwietnia pozostało chorych 322.

KROLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 16 Kwietnia.

Dyrekcya Wyścigów Konnych i Wystawy Zwierząt Gospodarskich.

«Wyścigi Konne i Wystawa Zwierząt Gospodarskich w miesiącu Czerwcu roku bieżącego odbytemi być mają; zanim program szczegółowy ogłoszonym zostanie, Dyrekcya widzi obowiązkiem swoim uprzedzić o tém osoby interesowane, a to w celu zapewnienia im czasu, tak dla odpowiedniego usposobienia koni do gonitw, których trenowanie poruczoném być może trenerowi rządowemu w zakładzie stadnym, w Janowie, jak i zwierząt na popis, a pod jedném wzywa najuprzejmiej członków instytucyi o uiszczenie składek zapisowych, tak zalegających jak i za rok bieżący, które w kassach powiatowych jak równie i w Warszawie, w Dyrekcyi Wyścigów Konnych w Wydziale Przemysłu i kunsztów, w gmachu Kommisyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych każdego dnia, wyjąwszy dni świątecznych, przyjmowanemi będą.»

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

AUSTRYA. *Wiedeń, 11 Kwietnia.* Udało się Perczelowi i Bathyany wpaść do Peterwuradin z 2 szwadronami i 2,000 honwedów; 30 Marca, skutkiem zawezwania przez nich oficerów i urzędników austryackich iżby się oświadczyli za lub przeciw powstaniu, wszyscy ci oficerowie i urzędnicy, tudzież feldmarszałek Błagojewicz opuścili Peterwaradin i udali się do głównej kwatery hrabi Nugent w Dulja, zkąd mają odjechać do Wiednia.

Po 4 Kwietnia miasto Medyolan było zupełnie spokojne. Feldmarszałek-lejtnant Haynau wraca do Mestre; roboty oblężnicze pod Malghera są tak daleko posunięte, że bombardowanie tej twierdzy będzie mogło być wszczęte niezwłocznie.

— W gazecie Lloyd Austryacki czytamy: «Stosunki Austryi względem Niemiec zostały raczej uproszczone niż zwikłane przez ostatnie uchwały Frankfurtskiego Parlamentu. Albo to Zgromadzenie postąpiło prawnie, albo nieprawnie kiedy obierało Cesarza. W pierwszym przypadku powaga Sejmu była wszechwładną dla całych Niemiec, i jeżeli miał prawo wybrać, należy mu przyznać też prawo złożyć Cesarza z Tronu. Stara się on usprawiedliwić swój wybór mówiąc iż powołaniem Sejmu było ukonstytuowanie jedności Niemiec, że ta jedność nie mogła być ziszczoną bez Cesarza i że przeto zmuszonym był go obrać. Równie słusznie mógłby był powiedzieć, że jedność Niemiec wymagała, iżby wszyscy panujący niemieccy prócz jednego zostali wywłaszczeni i zamieniłby tym sposobem panujących na poddanych a Państwa udzielne na tyleż prowincyj. Taka uchwała byłaby równie logiczna, równie do przyjęcia podobna, jak i pierwsza.

«Nie możemy nie oświadczyć, że prawo obioru Cesarza, które sobie przyznają 290 ichmoście, obradujący w kościele S. Pawła, uważamy za równie uzasadnione, jak prawo, któreby mieli inni panowie w liczbie 290, którzy zachcieliby się zgromadzić w innym jakim kościele, albo w klubie, w salonie, na Giełdzie, dla dokonania ze swej strony takiegoż obioru. Jakoż dalecy jesteśmy od myśli, iżby ci zacni deputowani istotnie wyobrazili sobie, że mogą przez wypadek

swego głosowania nadać Niemcom Cesarza. Postrzegli oni, iż jakkolwiek przedstawują tylko mniejszość krajów Związku, wszakże na Zgromadzeniu, gdzie Austrya nie w zupełności była reprezentowana, zdarzyło im się mieć przypadkową większość i z takowej skorzystali, dla przechylenia, pod pozorem obioru Cesarza, szali politycznej na korzyść Pruss i północnych Niemiec.

«Powiedzieliśmy, że stosunki między Austryą i Niemcami w istocie rzeczy się uprościły. Tak jest w rzeczy samej. Sejm Frankfurtski, którego większość wszelkiemi sposobami usiłowała środek ciężkości Niemiec ustanowić w Potsdam lub Charlottenburgu, grał grę stanowczą i musi albo wygrać zupełnie, albo również zupełnie partyą przegrać. Wygra, jeżeli mu się uda dokoła korony Pruskiej ugrupować co najwięcej krajów. Przegra partyą, jeżeli Państwa pojedyńcze nabiorą odwagi dla postawienia praw swoich na przeciw roszczeniom Parlamentu. Do Austryi należy pierwszy w tém dać przykład i obwieścić iż nie może się zgodzić ani na rozprzężenie Związku Niemieckiego, w którym tak ważne zajmuje stanowisko, ani na wybor Cesarza przez reprezentantów ludu. Inne Państwa Niemieckie pójdą za tym przykładem i porozumieją się prędzej i lepiej na tych zasadach dla nadania jedności Niemcom, niż ten to Sejm Frankfurtski, który świeżo popełnił samobójstwo.»

— Cesarz Jmć nadał hrabi Radeckiemu order złotego Runa i Arcyxiążę Wilhelm ma polecenie odwieść ozdoby tego orderu feldmarszałkowi.

— Dawny Kontr-admirał Duński Dahlerup mianowany został Vice-admirałem Austryackim i dowodzcą naczelnym naszej marynarki.

— Cesarz Jmć rozkazał odbić medal na cześć Feldm. Radeckiego i posłał mu takowy w trzech exemplarzach: złotym, srebrnym i bronzowym.

— W ostatniej bitwie pod Jaszbereny zginął ex-jenerał polski Umiński.

— W Pesth Komendant Howas ogłosił ostrzeżenie, że powstańcy wypuścili świeżo nowe assygnaty 12-florenowe i że każdy u którego się znajdą takowe papiery będzie karany według prawa.

— Donoszą ze Lwowa pod dniem 3 Kwietnia że z rozkazu Komendanta barona de Hammerstein korpus wojska będzie zebrany pod Duklą.

Inspruck, *26 Marca*. NN. Cesarstwo Jmć Ferdynand i Marya-Anna przybędą do Inspruck na początku Czerwca i zabawią tam do końca jesieni.

FRANKFURT, *12 Kwietnia*. Wczora Prezes Zgromadzenia Narodowego zdał mu sprawę z wypadku deputacyi która wróciła z Berlina. Wiele wniosków rozmaitych i sprzecznych było natychmiast podano. Następny wniosek P. Kieruff po odrzuceniu podawanych doń popraw został przyjęty 279 głosami przeciw 159: «Zgromadzenie Narodowe, w skutek zdania sprawy Deputacyi oświadcza uroczyście, w obec całego narodu niemieckiego, iż postanawia utrzymać niezmiennie Konstytucyą przyjętą i ogłoszoną po powtórném odczytaniu, równie jak i prawo o wyborach. Zgromadzenie odsyła raport Deputacyi do Kommisyi, złożonej ze 30 członków, która niezwłocznie przedstawi swoje zdanie sprawy i jednoczasowie przygotuje środki do wykonania powyższego postanowienia potrzebne.

— Gazeta Niemiecka Frankfurtska pisze z dnia 28 Marca: «Ze 290 głosów, którémi Król Pruski był obrany na Cesarstwo, odtrąciwszy 170 Prusaków a z 248 głosów przeciwnych temu wyborowi odtrąciwszy 101 austryaków, wypadnie za obiorem 120 głosów a 147 przeciw; po tém obrachowaniu gdzie więc będzie większość? Uchwała przez którą Sejm ustanowił Cesarstwo dziedziczne zapadła większością 4 głosów; ale 8 deputowanych Schleswigskich należało do niej i wszyscy byli za obiorem. Tymczasem podług 1 § przyjętej na powtórnej naradzie Konstytucyi, Schleswig nie należy jeszcze do składu Państwa Niemieckiego, i zagadnienie o urządzeniu stosunków tego xięztwa jest do czasu odłożone na poźniej. Owoż odkąd ten § nabył mocy prawa przez ostateczne jego przyjęcie, żaden obywatel Schleswigu niemiał prawa znajdować się, a tém mniej głosować na Zgromadzeniu, a właśnie ich to głosy przeważyły szalę obioru Dynastyi Cesarskiej Niemiec.

— Zapewniają że na miejsce Kommodora Parker który odmówił przyjęcia naczelnego dowództwa marynarki Niemieckiej, wezwany będzie Kommodor marynarki Stanów Zjednoczonych P. Parry.

HANOWER, *7 Kwietnia*. Gabinet Hanowerski przedłużył do 3 Maja termin odroczenia Izb Parlamentu.

BAWARYA. *Munich*, *6 Kwietnia*. Król nadał feldmarszałkowi hrabi Radeckiemu order Św. Huberta.

DANIJA.

Z Altona i Schleswig pod dniem 11 Kwietnia donoszą, że w nocy na 8 tegoż m. Duńczycy opuścili Hadersleben i że brygada Schleswig-Holsteinska, pod dowodztwem jenerała de Bonin weszła do Jutlandyi i zajęła Kolding.

WŁOCHY.

SARDYNIJA. Gazety Turyńskie z d. 4 Kwietnia ogłosiły akt oświadczenia politycznego, podpisany 30 Marca przez 53 członków Zgromadzenia Narodowego, ze stronnictwa Lewej Strony z protestacyą przeciw zawieszenin broni.

Piszą z Turynu, 31 Marca: «Armija jest w stanie opłakanym; niekarność, która była przyczyną naszej klęski, czyni co dnia nowe postępy; artyllerya i jazda jeszcze się nieco trzymają, lecz piechota jest w zupełném rozprzężeniu.

RZYM, *30 Marca*. Po zagrabieniu srebra należącego do Domu Papiezkiego nastąpiło zabranie naczyń świętych, chowanych w kaplicy Paulińskiej a między niemi, klejnotu znanego pod nazwaniem «Róży złotej», wartości 4,000 scudi, które przeniesiona do mennicy.

— Major rzymski Amadei został zatrzymany na ziemi neapolitańskiej, w chwili kiedy chciał uwieść przednie czaty;

przez prawo odwetu powstańcy pojmali w Terracina dwóch synowców kardynała Antonelli i grożą zadaniem im śmierci.

— Rząd rewolucyjny Sycilijski nie chce uznać Rplitej Rzymskiej; to wikła jeszcze bardziej położenie rzeczy. Dotąd nasza samozwana Rplita uznaną jest tylko przez takąż Toskańską.

Rzym, 31 Marca. Dzisiejszej nocy tłumy przebiegały miasto wśród okrzyków: «Precz z Rplitą, niech żyje Pius IX. Gwardya bezpieczeństwa zdołała na tę noc przywrócić porządek, ale słychać że partya papieska wkrótce stanowczo zacznie działać i że już przeciągnęła na swą stronę znaczną liczbę karabinijerów.

NEAPOL. Król Jmć wydał wyrok nader surowy przeciw cudzoziemcom, którzy służą w wojsku rewolucyjném Sycylijskiém, z oświadczeniem iż będą traktowani nie jako nieprzyjaciele podług praw wojennych, ale jako zbrodniarze, wyjęci z pod prawa.

ANGLIJA.

LONDYN, *10 Kwietnia.* Podług *Times* oddawna żadna nowina zagraniczna niesprawiła w Anglii tak powszechnego zadowolenia, i nawet radości, jak wiadomość o zwycięztwie feldm. Radeckiego, które daje niepłonną nadzieję utrzymania trwałego pokoju. Jakoż, poseł Austryacki odebrał serdeczne powinszowania od wszystkich znakomitych mężów Stanu angielskich (prócz jednego), i od samej Królowej.

— Wszystkie gazety zajmują się mową powiedzianą w tych dniach w Izbie Niższej przez sira Roberta Peel z powodu obecnego położenia Irlandyi. Podług niektórych gazet opinija publiczna zaczyna już uznawać, że środki podawane przez zacnego baroneta są jedyne skuteczne, jakie obmyślić można.

Myśl sira Roberta zależy na pewnego rodzaju przymuszoném wywłaszczeniem posiadaczy zbyt odłużonych, skutkiem którego ziemie przeszłyby w ręce ludzi mającychmożność, za pomocą pieniędzy, upożytecznić bogactwa uśpione które te ziemie w sobie zawierają, a z których dzisiejsi posiadacze, pozbawieni środków pieniężnych, żadnej nie są w stanie wyciągnąć korzyści.

Donoszą z Dublinu z dnia 1 Kwietnia, że myśli o odrodzeniu Irlandyi wyłożone przez sira Roberta Peela sprawiły tam największe wrażenie i wszystko każe wnosić, że projekt jego będzie mile przyjęty przez większość ludu Irlandzkiego

— Poruszenie umysłów, panujące w tej chwili w Kanadzie daje powod wielu dziennikom Stanów Zjednoczonych do wniosku, że niezbyt oddalona jest epoka, w której posiadłości angielskie w Ameryce północnej połączą się z wielką Rzecząpospolitą Stanów.

— W wielki Piątek, 6 b. m. umarł z attaku cholery Prymas katolicki Armagh'ski, arcybiskup Crolly; chorował tylko dzień jeden; w wiliją jeszcze szanowny Prałat celebrował mszą Wielkoczwartkową i brał udział w nabożeństwie wieczornem i w obrzędach tej uroczystości.

— *Times*, następnie ocenia ostatnie wypadki kampanii austryacko-piemontskiej: «Sposób prędki i stanowczy w jaki się ukończyła kampanija marszałka hrabi Radeckiego w północnych włoszech jest wypadkiem najszczęśliwszym jaki dla spraw Włoskich mógł się zdarzyć. Jest to najlepsza odpowiedź na ckliwe fanfaronady włoskich burzycieli, odpowiedź, która zamiast zostawiać pole dla płochych nadziei i obłudnej dyplomacyi, przekonała naocznie tak o sile, jako i o prawności postępowania Austryi i odjęła nadal wszelkie pozory do zakłócenia pokoju europejskiego. Nigdyśmy nie mogli zrozumieć coby sprawa włoska lub dobrze zrozumiany interes europejski mógły zyskać na popieraniu roszczeń całkiem pozbawionych zasady tak w sposobie widzenia politycznym jak i wojennym. Jeżeliby wstrzymano się od okazywania ku najezdzcy Italii niepotrzebnych sympatyj po pierwszej jego porażce zadanie byłoby już rozstrzygnięte od samego początku. Oszczędzonoby nowego krwi przelewu i Karol-Albert byłby pozostał na tronie. Rzeczą jest pewną, że ci co go wspierali, otrzymując dla niego zawieszenie broni w zeszłym Sierpniu, a następnie pochlebiali jego dumie, rokując mu wielkie korzyści z godnej śmiechu konferencyi Bruxelskiej, zamiast oddać mu usługę, ściągnęli tylko na niego surowe ukaranie i obryli hańbą niezmazaną. Bo zaprawdę w całej historyi napróżnobyśmy szukali drugiego przykładu Króla, któryby dobrowolnie wyzwał do walki potężnego sąsiada wtedy, kiedy siły jego samego nie były wystarczające do obronienia własnego jego kraju i stolicy chociby przez jeden tydzień od nieprzyjaciela, którego niemiał pokonać na samym wstępie.»

FRANCYA.

PARYŻ, *10 Kwietnia.* Na posiedzeniu 9 b. m. Zgromadzenie Narodowe zajmowało się rozprawami nad budżetami Spraw Zagranicznych oraz spraw duchownych. Pierwszy został całkowicie przyjęty ze znacznemi zmniejszeniami, poczynionemi przez Kommisyą, ostatni odłożony do dni kilku, ale w nim przyjęte też zostały zmniejszenia, mianowicie 20,000 fr. na pensyach kardynałów, 35,000 fr. na Kapitułę St. Denis i 180,000 na naprawy potrzebne w katedrze Paryskiej.

— Na posiedzeniu dzisiejszém Prezes odczytał list P. Boulay de la Meurthe, Vice-prezydenta Rplitej, w którym ten ostatni szlachetnie pomścił się na Zgromadzeniu które mu odmówiło żądanej przez Rząd summy na koszta wprowadzenia się do przeznaczonego mu mieszkania. P. Boulay zapowiada w swym liście, iż gdy skutkiem tego odmówienia nie może zająć lokalu Rządowego, przeto zrzeka się płacy rocznej 48,000 franków których nie potrzebuje do życia jako prosty obywatel, w swojém skromném pomieszkaniu. List ten sprawił największe wrażenie.

— Wiadomości o Pretendencie Hiszpańskim, dane przez gazety *Journal des Pyrénées Orientales i Correspondance Ministerielle* są z sobą sprzeczne. Podług pierwszej hrabia de Montemolin zamknięty został w cytadelli Perpignan'skiej; ostatnia twierdzi, że Rząd wydał rozkaz wypuszczenia go na wolność i odprowadzenia do granicy, jaką sobie wybierze.

— Piszą z Bayonny, że Król Karol-Albert wyjechał z St. Sebastian do Valladolid, udając się do Portugalii lądem.

— Sir Charles Napier zabrał się 31 Marca na okręt w Marsylii.

— Czytamy w *Patrie:* «Rząd został urzędowie zawiadomiony, że P. de Bruck, Minister Handlu Austryacki, przybył do Turynu dla traktowania o pokój z Królem Sardynii wespół z Ministrami Angielskim i Francuzkim. Twierdzą z pewnością, że warunki ze strony Austryi są bardzo łagodne i że strony umawiające się już się zgodziły na postępowanie jakiego mają się trzymać względem Państwa Popiezkiego i Toskanii. Ta ważna wiadomość została udzielona członkom Komitetu Spraw Zagranicznych.»

— P. Ruffini, dawny Poseł Sardyński, którego umocowanie ustało z abdykacyą Korola Alberta miał posłuchanie pożegnania u Prezesa Rplitej—tegoż dnia X. Gioberti złożył listy wierzytelne Króla Wiktora Emmanuela, mianujące go Posłem nadzwyczajnym i Ministrem Pełnomocnym przy Rplitej Francuzkiej.

NAJPOŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

PARYŻ, *12 Kwietnia.* Wczora na Zgromadzeniu Narodowém zdarzył się nader gorszący wypadek. Około godziny 2, P. Raspail, synowiec zwieżo skazanego na karę więzienia, deputowany z Dep. Vaucluse spotkawszy P. Point, deputowanego z Dep. Loire, w jednej z sal, które prowadzą do sali posiedzeń, zatrzymał go mówiąc: «lornetowałeś mię bezczelnie» i w tejże chwili P. Raspail uderzył Pana Point gwałtownie pięścią w skroń. Deputowani przytomni tej ścenie okazali słuszne swe oburzenie z postępku P. Raspail; posiedzenie zostało zawieszone; członkowie Biura zostali zwołani dla naradzenia się nad tym bezprzykładnym w naszych dziejach Partamentowych wypadkiem. Prokurator jener. Baroche, znajdujący się na posiedzeniu spisał natychmiast protokół z żądaniem oddania pod sąd winnego co też zostało wyrzeczoném. Wielka większość Zgromadzenia jest jednomyślną w zdaniu iżby to wielkie zgorszenie nie uszło bezkarnie. Twierdzą że postępek P. Raspail jest zemstą za świadczenie przez P. Point w Sądzie przeciw jego stryjowi. —Na posiedz. dnia tegoż P. Ledru-Rollin naprożno usiłował otrzymać uchwałę Zgromadzenia przeciw rozporządzeniom władzy która za pomocą Komisarzy Policyi czuwa nad obradami klubów nazywających się Zgromadzeniami wyborowemi. Porządek dzienny rozumowany, podany przez P. Ledru-Rollin został uchylony przez proste przejście do porządku dziennego 409 głosami przeciw 261. — Wiadomo że w roku przeszłym pewna liczba gwardzistów narodowych, z zezwolenia władzy po ustaleniu Rplitej, jeździła do Londynu dla odwiedzenia tego miasta od imienia miasta Paryża. W tej chwili znajduje się w Paryżu pierwszy oddział gości angielskich, którzy przybyli 5 b. m. dla oddania tej wizyty; są oni podejmowani kosztem Rządu z największą gościnnością. Deputacya tych anglików była przyjęta przez Ministra Spraw Wewnętrznych któremu oświadczyła iż celem tych wzajemnych nawiedzin było umorzenie dotychczasowych niechęci narodowych i zbliżenie dwóch sąsiednich ludów, których przeznaczeniem jest zgodnie postępować na czele cywilizacyi powszechnej.

AUSTRYA, *13 Kwietnia.* Oddziały wojsk Cesarskich z rozmaitych stron dążą pod jenerałami Hammerstein i Puchner na wzmocnienie armii Xcia Windischgrätz działającej przeciw Węgrom. Od 25 do 30,000 wojska z Armii Włoskiej są w marszu w tymże celu i będą przechodziły przez Agram. — Minister de Bruck przybył do Medyolanu 6 b. m. Oczekują tu umocowanego od Króla Sardynii margr. de Revel do traktowania o pokój, który, jest nadzieja, iż wprędce będzie zawarty. Zajęcie Alexandryi przez wojska Cesarskie odłożone zostało do czasu i zdane na rozstrzygnienie Cesarza.—Wszyscy Ministrowie wezwani zostali do Ołomuńca, jak się domyślają dla naradzenia się wraz z Cesarzem nad sprawami Węgierskiemi. — Odpowiedź Króla Pruskiego deputacyi Sejmu Franktfurtskiego jest tu uważana jako odmówienie korony Cesarskiej przez tego Monarchę. — Gazeta węgierska wychodząca w Pesth zawiera proklamacyą Xcia Windischgrätz datowaną z Budy 20 Marca, zapowiadającą niezwłoczne ogłoszenie w języku Węgierskim Karty Konstytucyjnej, nadanej Monarchii Austryackiej. Xiążę oświadcza przy tém nadzieję że Węgry ocenią całą rozciągłość praw, jakich im ten akt udziela i wrócą do posłuszeństwa.— Rząd rewolucyjny w Debreczynie ogłosił, iż ktokolwiek usłucha Rządu Cesarskiego i nie będzie przyjmował nowowypuszczonych papierów węgierskich, będzie karany jak zdrajca.

DANIJA. *Kopenhaga, 10 Kwietnia.* Minister Wojny dał 9 b. m. rozkaz wojsku cofnąć się na wyspę Alsen do czasu aż okoliczności pozwolą wystawić równe siły przeciw nieprzyjacielowi, którego liczba jest znacznie przemagająca.

HISZPANIJA. Donoszą z Valladolid, że ex-Król Sardyński przejechał przez to miasto udając się do Portugalii, gdzie ma ustalić swój pobyt w Oporto. — W Perpignan rozeszła się wieść o krwawej bitwie stoczonej między wojskami Królowej dowodzonemi przez brygadyera Pons i Karlistami, pod osobistém dowodztwem Cabrera. Mówiono że obaj wodze polegli na polu bitwy, wszakże, podług doniesień z dnia 7 Kwietnia, Cabrera w tym dniu był jeszcze w życiu.

WŁOCHY. Wiadomość o zajęciu miasta Genui przez jen. la Marmora była przedwczesną. — Po 7 Kwietnia jenerał był panem tylko części miasta i w chwili odjazdu gońca po zaciętej bitwie miało miejsce zawieszenie broni na 48 godzin i wyprawiono do Króla gońca z warunkami podanemi przez municypalność. — Podług listów z Ankony gazeta *Lloyd* donosi, że 5 Kwietnia miasto Palermo zostało zdobyte przez wojska Neapolitańskie.

(Journ. de S. P. Psz. Poln. R. I.)

OD REDAKCYI ATHENAEUM.

(Nadesłano.)

«Na liczne zapytania, które od korrespondentów Athenaeum odbieramy o powodach opożnienia tego pisma w roku bieżącym, Redakcya ma zaszczyt odpowiedzieć, że pierwsze tomy zbioru są zupełnie przygotowane do druku i spożnienie wcale nie jest jej winą; zapewnić zaś może, iż Athenaeum wychodzić nie przestało i nie przestanie i oddział tegoroczny albo u dawnego wydawcy, albo kosztem samej Redakcyi rozpocznie się drukować niezwłocznie.»

Hubin, dnia 11 Marca 1849.

(Adress przez Łuck.)

Позволяется печатать. 11 Апрѣля 1849 года. *Ценсоръ И. Срезневскій.*
W DRUKARNI WOJENNEJ.